

ABSTRAKT

Diplomová práce na téma Hmatám, chutnám, čichám, slyším, vidím, tvořím! se zabývá významem smyslové citlivosti v dosahování vizuální gramotnosti u žáků s mentálním postižením.

Teoretická část s oporou odborné literatury se v první kapitole věnuje definicím mentálního postižení, vzdělávání osob a charakteristikou jednotlivých stupňů mentálního postižení. Druhá kapitola se zabývá samostatným předmětem výtvarná výchova a jeho ukotvením v RVP, školním vzdělávacím programem výtvarné výchovy na speciální škole ve Vrchlabí, specifikami výtvarného projevu u dětí s mentálním postižením a vizuální gramotností. Třetí kapitola vymezuje smyslové vnímání a popisuje specifika každého smyslu zvláště u žáka s mentálním postižením.

Úvod praktické části se věnuje charakteristice základní školy speciální, rozhovoru s třídní učitelkou a charakteristikou jednotlivých dětí. Podstatou praktické části je návrh výtvarného speciálně pedagogického projektu pro žáky s mentálním postižením. Každá didaktická řada se věnuje konkrétnímu rozvoji smyslů: zrak, sluch, hmat, čich a chuť. Výtvarný projekt byl otestován na Základní škole speciální ve Vrchlabí se čtyřmi vybranými žáky ve věku od 10 do 14 let. Cílem práce bylo navrhnout a otestovat metodiku výtvarného projektu, která je zpracována podle literární předlohy, s rozvojem smyslové citlivosti a poznání místní kulturní identity. Námět byl převzat z mé bakalářské práce na téma Příběhy z Podkrkonoší, na niž diplomovou prací navazuji. Návrh výtvarného projektu je připraven k využití pro pedagogii na speciální škole.

KLÍČOVÁ SLOVA

speciální pedagogika, výtvarná výchova, žák/žákyně s mentálním postižením, rozvoj smyslové citlivosti